

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 17. — STEV. 17.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 21, 1931. — SREDA, 21. JANUARJA 1931

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

WICKERSHAMOVO POROČILO NI NE KROP IN NE VODA

KOMISIJA SE JE S SVOJIMI PRIPOROČILI ZAMERILA MOKRAČEM IN SUHAČEM

Sedem izmed enajstih komisarjev je proti osemnajstemu amendmentu. — Poročila posameznih članov so v nasprotju z glavnimi reportom, ki je zadobil vso Hooverjevo podporo in pomembna nadaljevanje Volsteadove postave.

WASHINGTON, D. C., 20. januarja. — Danes bo izročil predsednik Hoover kongresu Wickershamovo poročilo. Wickersham je poročilo včeraj izročil predsedniku.

Poročilo je pravi monstrum, ne samo po obsegu, pač pa tudi po vsebinu. Naperjeno je proti odpravi osemnajstega amendmenta, proti modifikaciji narodne prohibicijske postave, proti povratku salnov in proti vsem načrtom, da bi vlada prevzela kontrolo nad prodajo alkoholnih pijač.

Posamezna poročila raznih članov komisije pa jasno razovedajo, da so samo širje člani za ohranjanje prohibicije v njeni sedanji obliki ter da jih je sedem za več ali manj radikalne izpremembe, oziroma za popolno odpravo osemnajstega amendmenta.

Dvanajsti član komisije, Monte M. Lemann, se zavzema za takojšnjo odpravo osemnajstega amendmenta, ter je bil edini, ki ni hotel podpisati glavnega reporta.

Zaeno s poročilom, je poslal predsednik Hoover kongresu posebno pismo, v katerem se izdaja za strogega suhača in pravi, da se je velika večina komisarjev izrekla proti preklicu osemnajstega amendmenta.

To je v gotovem oziru resnično, kajti le dva člana, namreč Newton D. Baker in M. M. Lemann, sta za direkten preklic osemnajstega amendmenta, dočim jih je pet za modifikacijo suhaške postave.

Teh sedem glasov pa Hoover ni hotel vpoštovati, ampak je rekel, da se ne strinja z nikako modifikacijo obstoječe postave.

Ko je bilo poročilo predloženo senatu, je vložil senator Blaine resolucijo, v kateri zahteva takojšen preklic osemnajstega amendmenta ter državno kontrolo opojnih pijač.

Senator Blaine je prečital iz poročila par odstavkov, v katerih komisarji sami priznavajo, da je ameriški narod obrnil hrbet osemnajstemu amendmentu.

Wickershamova komisija je: proti preklicu osemnajstega amendmenta; proti zopetni uvedbi salona; proti prevzetju trgovine z opojnimi pijačami potom državnih oziroma zveznih oblasti; proti takki modifikaciji prohibicijske postave, da bi bilo dovoljeno izdelovanje luhkih vin in piva.

Komisija se zavzema za tesnejše sodelovanje posameznih držav za boljšo izvedbo prohibicije.

Komisija je mnenja, da se je prohibiciska služba znatno izboljšala; da je sedanja organizacija za izvedbo prohibicije še vedno nezadostna; da je treba dovoliti za izvedbo prohibicije večje vsote denarja.

Ako bi bil osemnajsti amendment preklican, naj bi imel kongres pravico regulirati izdelovanje, transport in prodajo opojnih pijač, ali jih pa prepovedati.

LAHI SO SPLOVILI SUBMARIN

EPIDEMIJA TROJKOV

MALAGA, Španska, 20. januarja. — V zadnjih dveh tednih je tukaj pet mater porodile trojčke. Petera je bila Patricia Gomez, ki je porodila včeraj tri čvrste fantičke. Dozdaj so bili trojčki oziroma dvojčki v tem kraju redko prikazeni.

NIAGARA IZPREMINJA SVOJO OBLIKO

Mendenhall zahteva, naj se ohrani svetovno čudo. — Posip skal je povzročil močno izpremembo. — Delo treh stoljetij dovršeno v par urah.

NIAGARA FALLS, New York, 20. januarja. — Velik posip kamenja pri tukajšnjih slapovih na ameriški strani je obrnil nase pozornost učenjakov vse dežele.

Slavni washingtonski geolog Mendenhall je prorokoval, da bodo v par tisoč letih popolnoma izginili slapevi, če se ne bo vprizorelo nikakih protiobredov.

Zmanj dejstvo je, da odkruiši voda vsake leto par centimetrov kamena. Velik posip v noči na nedeljo pa je izvršil delo, za katero bi potrebovala narava najmanj tristo let.

Dost predlogov se je že stavilo, da se ohrani v sedanji obliki slapov, ki so se od pricteta 17. stoletja že zelo izpremenili.

Pristojne oblasti pa se niso mogle dosedati odločiti še za nikako odredbo.

Na tisoče tujev iz sosednjih pokrajin je prišlo danes da vidijo izpremembo na slapovih.

Mesto kjer se je zrušilo kamenje, se nahaja na Prospect Paintom ter Luna otokom.

Harry Ward iz Toronto je sporočil danes, da je stal malo po peti uri v nedeljo na ameriški strani. Naenkrat, ob četrtni na šest, pa se je stresel zemlja, kot da se je pojavit potres. Tako nato pa sta se odkruli dve plasti skal.

Od isti se ne pečajo sedaj z radijalno izpremembo v strugi reke, temveč z možnostjo nadaljnih poslov.

Učenjaki vseučilišča Buffalo so mnenja, da ne gre za slučaj. Posip je logična posledica razkrojnevalnega dela iza pradavnih časov.

CENA KRUHU NOČE PASTI

Dasi je cena pšenici strahovito padla, prodajajo peki kruh še vedno po starci ceni.

WASHINGTON, D. C., 20. jan. — Pred podobrom senatne poljedelješke komisije se vrše zaslišanja glede razmeroma visoke cene kruha. Senator Arthur Capper je rekel, da so osnovali peki nekak trust, ter da sporazumno drže cene v višini.

Senator Wagner je priporočil podobor, naj natančno preišče razliko med cenami pšenice in cenami kruha.

Dasi je cena pečnici znatno padla, je ostala cena kruhu skoraj po vseh ameriških mestih neizpremenjena. Le po nekaterih južnih mestih je kruh nekoliko cenejši.

SMRT SLAVNEGA ZGODOVINARJA

WASHINGTON, D. C., 19. jan. — Danes je povezil avtomobil profesorja Allena Johnstona. Odvedli so ga v bolnišnico, kjer je pol ure temen umrl. Johnston je bil eden najslavnih ameriških zgodovinarjev. Izrašček iz leta 1925 je bil glavni urednik 'American Dictionary of Biography.'

AVTOMOBILI ZAHTEVAGO DOSTI ŽRTEV

Vsek dan je več ali manj poškodovanih skoraj tri tisoč oseb. — V tej žalosti statistiki prednjači Amerika vsem državam.

American Research Foundation je izdala poročilo, iz katerega je razvidno, da je usmrčenih v avtomobilskih nesrečah v Združenih državah vsak dan povprečno šestinosest deset oseb. 3738 jih je pa več ali manj poškodovanih.

Nekaj v Ameriki usmrčena ena oseba v avtomobilskih nesreč — pravi poročilo. — Vsako uro, podnevi in ponoči je povprečno 114 oseb več ali manj težko poškodovanih.

Na stotisoč prebivalcev pride približno petindvajset smrtnih sreč. V tej žalosti statistiki prednjačijo. Združene države vsem ostalim drželam. V Avstraliji jih je dvanaest, na Novi Zelandiji deset, v Kanadi pa devet na vseh stotisoč prebivalcev.

MACDONALDOV KABINET JE V NEVARNOSTI

Te dni se bo odločila u-soda kabineta delavskega ministra predsednika MacDonalda.

LONDON, Anglija, 20. januarja. — Na zopetnem sestanku angleškega parlamenta bo odločena usoda ministrskega predsednika MacDonalda.

Liberalna stranka bo nastopila proti predlogu, katero so vložili konzervativci. Od izida tega glasovanja bo najbrž odvisna usoda MacDonalda.

V poslanski zbornici je prišlo predloga do drugega čitanja, in odločno glasovanje se bo vršilo najbrž šele prihodnji teden.

Kar se tiče tretje predloga vlade, namreč volitne reforme, ni bil dolonč še noben datum za debato.

Pri debati o tem vprašanju bo pridobljeno mi vrsto vse polno drugih predlogov.

Polični izvedenci slikajo zelo mrk položaj. Odločitev bo najbrž odvisna od stališča, katero bodo zavzeli liberalci.

Konservativci so prišli očitno do svojega sklepa. Vsek tega so pravili svoj najtežji top proti kabinetu laboritov. Sprožili pa ga bodo ob prvi najboljši priliki.

Dnevi slave MacDonalda so najbrž že minuli.

ANGLEŠKI PRINC SE JE OD- PELJAL PROTIV JUŽNI AME- RIKI

VIGO, Španija, 20. januarja. — Angleški prestolonaslednik se je danes napotil na pet mesecov trajajoče potovanje po Južni Ameriki. Danes se je odpeljal od tukaj v spremstvu svojega brata, princa George-a.

PARIZ, Francija, 20. januarja. — Kot je izvedel danes zastopnik Ass. Pres v francoskem poljedelskem ministru, namerava francoska vlada določiti ceno pšenice prve vrste na dva dolarja buselj.

Tozadovna vladna predloga je že gotova v načrtu, in poljedelski minister, Victor Boret, računa s tem, da jo bo uveljavil v parlamentu.

Položaj je skrajno kočljiv. Francoski kmetje komaj životarijo radi potovanje po Južni Ameriki. Danes se je odpeljal od tukaj v spremstvu svojega brata, princa George-a.

Operirali so ga v Manor House Hospital, v katerem so vali nameščeni člani unije.

COOK SE DOBRO POČUTI

LONDON, Anglija, 20. januarja. — Danes je povezil avtomobil profesorja A. J. Cooka, so odrezali desno nogu nad kolenom. Operacijo je dobro prestal in se jasno dobro učutel.

Posprejem predloga bo mogoče kupiti manj vredno pšenico za manj kot dva dolarja.

Prvoravne pšenice pa ne bo mogoče dobiti za manj kot dva dolarja buselj. To žito se imenuje "Mazitoba Hard".

Posledica teža bo seveda zvišanje moke po vsej Franciji.

O predlogu so danes razpravljali v francoskem ministru svetu ter ho pričakujeta zoper na vrsto na kabinetni seji v nedeljo, predno bo predložen parlamentu.

RUSIJA MORA BITI ZASTOPANA

Podkomitej je sprejel nemško-italijan. predlog, da se mora povabiti tudi Rusijo v zvezo evropskih držav.

ZENEVA, Švica, 20. januarja. — L. A. Lyall, angleški delegat ter predsednik trajne komisije za zatrje trgovine z opijem, je danes prispeval izjavljenje vseh prizadetih občin na strogi način dežele, ki so najprej podpisale dogovor glede opija ter nato povsem mirno dovolile kršenje dočeb.

Nepostavna trgovina z opijem je strahovito narasla, — je izjavil danes na 62. zasedanju Lige narodov. — Iz Amerike, Azije in Evropi poročajo, da je tihotapstvo z opijem ne le za unče, temveč na stoti ne funkov naraslo.

Liga narodov bo pozvana, naj postavi na sramotni oder dežele, ki so sicer podpisale dogovor, a vendar zapirajo či, okadar gre za zatrje tihotapstva z opijem.

Liga narodov se je zbrala pod predsedstvom Arthurja Hendersona, angleškega ministra za zunanje zadeve.

Sprejela je, po kratki razpravi, predlagano progresivno formulirajoč dočeb mednarodne zakonodaje ter sklenila imeti nadaljnjo sejo glede tega vprašanja dne 26. oktobra.

Komitej za študiranje Briandovega mačeta za formulacijo evropskih držav, se je sestal danes k posebnim sejim.

Aristide Briand, francoski zunanjji minister, je objavil resolucijo, v kateri bo pozval sovjetsko Rusijo, Turcijo ter par drugih evropskih držav, naj se udeležijo panevropske seje.

Resolucija pa bo objavljena šele po prihodnji seji delegatskega zastopstva.

Podkomitej je razširil svoj program tako, da bosta vključeni tudi Rusija in Turčija.

Predlog Hendersona se glasi, naj se vključi tudi Irsko kot trimstvo dežele.

FRANCIJA
JE DOLOČILA
CENO PŠENICE

Poljedelsko ministrstvo bo določilo dva dolarja za buselj kot enotno ceno. — Pripravlja tudi ukrepe proti nedovoljenemu uvozu pšenice.

PARIZ, Francija, 20. januarja. — Kot je izvedel danes zastopnik Ass. Pres v francoskem poljedelskem ministru, namerava francoska vlada določiti ceno pšenice prve vrste na dva dolarja buselj.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v situaciji nezadostne pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih situacijah tudi na sodniji v staro domovino.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začrano potreba poslati za označeni mesec dinarjev all. I.

KRIZA V ANGL. TEKSTILNI INDUSTRIJI

Razmere v bombažni industriji Lancashirja so se zelo poslabšale. — Angleškim železničarjem preti stavka.

LONDON, Anglija, 20. januarja. — 150,000 premogarjev

"Glas Nareda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja let za Ameriko:	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Nareda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznik.

Dopisni brez podpisa in osebnosti se ne priobijejo. Denar naj se bavgoroli pošljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hitreje najde-mo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

NOVA INDIJSKA VLADA

Ramsay MacDonald, angleški ministrski predsednik in član delavske stranke, je obljubil indijskemu narodu nekak dominijski status.

Indija naj bi dobila od naroda izvoljen parlament in nekako federativno vlado po vzoreu Združenih držav.

"Sam" zunanje zadeve, deželnna bramba in finančne zadeve naj bile še v bodoče pod kontrolo Veličke Britanije, oziroma generalnega governerja, katerega bi imenoval angleški kralj.

Te izpreamembe značijo le malenkosten napredok z ozirom na sedanji položaj.

Veliko vprašanje je, če se bo najbolj nezadovoljna skupina Indijcev, namreč indijski nacionalisti, zadovoljili s tako "samovlado".

Anglija bi namreč v tem slučaju obdržala najvažnejše resote. Indiji si bodo presneto malo na boljšem, ak-ko tudi v bodoče po Indiji kar mrgole angleškega vojašča in ako bo Anglija upravljal angleške finance, to se pravi — spravljala dobiček.

Kontrolo za vzdržanje postav in reda bo imel angleški generalni governer. Podrejena mu bo policija in sploh vse varnostne oblasti, s pomočjo kojih bo nastopil proti vsemu, kar ne bo Angliji povolji.

Ako bo vsa ta silna moč oziroma oblast ostala v rokah Anglije, ni niti misliti na kako samostojnost ali neodvisnost Indije.

Pred letom dni bi morda MacDonaldova delavska vlada napravila s takimi predlogi kak vtič na indijske nacionaliste.

Tedaj se je bilo pojavilo splošno zaupanje v delavsko stranko, njeni vlado in Ramsay MacDonalda. To zaupanje je bilo pa na nesramej način izrabljeno.

Indiji so se morali poslužiti sile, pasivne resistenze in drugih ofenzivnih sredstev, predno so jim sploh dovolili priti v London in predložiti svoje zahteve.

Najprej je moral priti bojkot; Gandhi je moral uvesti svojo kampanjo proti angleškim produktom; narodna skupščina je moralna z dejstvi demonstrirati svojo voljo, predno se je delavska vlada sploh spustila v kaka poganjana.

Na stotine indijskih nacionalistov je moralna pomoriti angleška soldatska, na tisoč jih je romalo v ječe, predno je bila MacDonaldova vlada voljna dovoliti slaboten odtenek nekakega dominijskega statusa.

Hitler v službi kapitalizma.

Da odpor proti narodno-socialističnemu pokretu čim dalje boj narašča, dokazuje tudi zborovanje, ki ga je sklicala te dni Nemska zveza in ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi. Na zborovanju je govoril kapitan Muecke, bivši vojnik "Emdena", o svojih izkušnjah v Hitlerjevi stranki. Muecke, ki je več let zavzemal vodilno stanje v stranki, je izredno ostro kritiziral razmere v njej ter poudarjal, da je popolnoma zašla v vode getovih kapitalističnih krogov in da ni od socializma ohranila nica saj drugega kakor samo ime. Obenem je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem splošno ustvarila. Poudarjal je, da Hitler nepravilno kolabira s nem. občino, da ne izpoljuje svojih obljuba in da je zavzemal vodilno stanje v stranki, na katero je podal tudi karakteritiko Hitlerja, ki popolnoma odgovarja skici, kakršno si je javnost o njem

Zaradi tebe.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda pripredil G. P.

22

(Nadaljevanje.)

K temu pa je prišel še odpor proti Ditrihu, o kogega nedolžnosti še vedno ni bila uverjena.

V njegovi nadaljnji odsotnosti je videla nadaljni dokaz njegove krivde.

Naravnost bolestno je bilo, iz česa vsega je črpala hrano za svoje sume.

— Vrjemite mi, boljše je tako stric, — je rekla Regina, ko jo je enkrat obiskal stric Bernhardt.

— Moja tačka živi le še v spominu na svojega sina in vsled tega ne bo mogla pazabit, dokler ne bodo našli morilca! Kdo pa ve, če se bo to sploh kdaj posrečilo?

— Mogoče je bil kak vagabund, ki je hotel krasti, ko se je naenkrat pojavil pred njim Viljem! Ta bo vzel svojo skrivnost s seboj v grob. Isto veja tudi glede divjega lovca!

— V osveti ne leži nikako zadoščenje, to ne dela dejanja kot nezvisevna!

— Ne, Regina, ti razumeš trmoglavost Sibile ter trpkost njene bolesti. Za tebe stoji svet še vedno odprt, a ubogi materi je bilo odvzeto vse! Prizanesimo starke, ki si ne more sama pomagati!

— Vsled tega pozdravljam tudi tvoj sklep, da se preseliš za vedno v Veliki Ellern!

— Kaj pa mi preostaja drugega, hčerk?

— Moj fant se bo poročil in jaz sem se moral umakniti mladima ter stopiti v pokoj. Pozneje, ko se bo vrnil Ditrih, se bom nastanil v majhnem mestu, kot je pri nas navada. Vsled tega se mudim tukaj v Velikem Ellernu in zvučasno. Svoje novo stanovanje si bom že ogledal!

— Da, čudil se boš! Mali Ellern sicer nima ponosnega gradu z dolgimi hodnikami in visokim stolpom, a ima prostorno hišo z udobnimi sobami ter vrtom, kjer dozorevajo drevesa s plemenitim sadjem. V Malem Ellernu je vse zadovoljno, stric, ter mislim, da hodi na skoraj še vedno duh starega gospodarja!

— To pač velja, in če imas čas kave, bom zelo zadovoljen ter ne bom motil twojega miru.

— Tam prihaja oče! Pošteno skrb za gospodarstvo!

— To si lahko mislim.

Stari gospod se je krohtal.

— Vendar pa bi ti svetoval, da pustiš vrhovno vodstvo v rokah poštenega Muellerja.

— To se bo tudi zgodilo. Tudi oče misli, da je tukaj neobhodno potreben, in ta vera naj mu ostane.

Naravnost čudno je, kako se je oživel, odkar stanuje v Malem Ellernu. Zdaj ima zopet domovino!

— Moj dobr otrok, zato se mora zahvaliti tebi!

— Ne, vse to je zasluga Ditricha, ki ga je takrat vzel k sebi, ko je bil v nevarnosti, da se popolnoma izgubi. Tudi Viljem je sledil njegovemu vzgledu!

— Iz ljubezni do tebe, — je hotel reči stari gospod, a se je premisil ter pozdravil Krausnecka, ki je poročal o marsičem. Kdor ga je poslušal, je moral misliti, da je potegnill voz iz močvirja.

Tudi Regina ga je poslušala s finim usmehom, vendar pa je znala povest pogovor na drugo polje.

Sedeli so vti trije v sobi Ditricha, ki je bila urejena tako kot v prejšnjih časih.

Nobena stvar ni bila premaknjena s prejšnjega mesta. Tudi na vrtu se ni smelo nicesar izpremeniti, kajti Ditrih naj bi našel svojo domovo tako, kot jo je zapustil.

— Ti si res napravila vse udobno, otrok. Raje bi stanoval tukaj kot pa tam. Tudi Anton bolj ugaja pri tebi kot pa tam! Mislim, da se bo naučil na svoje stare dni igrati otroške igre!

Smeje se zrli vti trije na verando in na vrt, kjer je Anton pestoval malo baronico.

Pri tem je prepeval veselo narodno pesem.

— Sedaj bomo nekoliko popili, — je menil Krausneck. — Tam prihaja gospodinja Haller, ki ga bo oprostila službe. Hej, Anton, steklene vina ter tri čase!

Sedeli so, dokler ni zašlo sonce, ter govorili o marsičem.

Regina pa je sedela med njimi, a njene misli so se mudile v daljavici. In njena duša je pozdravljala nekoga preko prostora in časa.

OSMO POGLAVJE.

Potekla je že leto, odkar se je mudila Regina na Malem Ellernu.

Izprava se je zdelo kot da noč pohiteti čas, a iz sanjarjenja se je pojavilo zaenkrat veselo prebujenje. Postala je zopet prejšnja živahnna Regina, ki je zrla pogumno v obraz vsakemu človeku.

Tudi s svojim ponosom je morala biti gotova. Drugače bi itak ne mogla obstajati, kajti njen novo življenje bi ji sicer postalo prava mora.

V Malem Ellernu, kjer je bila varna pred očmi Sibile, je bila zadovoljna.

V veselju delu ter ljubezni do svojega otroka je ozdravela in njen prejšnje življenje se je vedno bolj umikalo v temo, v katero ni moglo prodrati nobeno oko.

Regina je pričela vedno bolj čutiti, kako strašno rada ima Ditricha. Zelo težko ji je bilo, ko mu ni mogla pisati. Vsled tega je pričela pisati dnevnik.

Postal je že dobel zvezek. Nekega dne je pričela zopet citati, kar je napisala.

Na dan, ko ji bo zopet zrl v oči, bo sežgal knjigo.

Samotne izprehode je zopet obnovila.

Holandski pes je bil njen verni sremjevalec.

Na enem njenih izprehodov jo je konečno srečala sreča. Mož, ki je hodil hitrik korakov, je zrl v tihu vodo, ko je pes zaenkrat zaljal.

— Regine!

— Ditrih!

Skozi tih vodovje je šlo kot šumenje. Ali se ni združil ves blesk nebes v očeh obeh, ki sta se zopet združila v ljubezni?

— Ali si zopet doma?

— Da, nikdar več ne odidem.

— Ali me imas prav tako rad kot nekaj?

— Dosti, dosti raje. Z vsako solzo, katero sem preil, je rasla moja ljubezen.

— In jas sem doživelha čas, ko sem prosila Boga, naj postanem sib nezvesta, da bi lahko pozabila tebe.

— Ker si hotela ostati zvesta očetu svojega otroka.

— Bilo je slabo, in vse lepo in dobro v meni je postal greh.

Regina je nacionila svojo glavo na njegova prsa ter nadaljevala:

— Ditrih, molila sem, naj mi ne podari fant!

— Kar si storila, si napravila iz ljubezni do mene, kajti ti si me hotel videti kot gospodarja Velikega Ellerna!

— Da in iz tvoje roke hočem sprejeti vse! Niti svoje skromne domačije nisem hotelia sprejeti! Sedaj pa pozabiva vse, kar naju ločuje, Ditrih!

(Dalje prihodnjih.)

J. RIBIČIČ:

ŠKORENJ

Srečam lepega dane mecenja. Namuzne se mi in mi daruje dvoje vstopnic za razstavo najmlajših udrženih v društvu "Kanon". Hitim domov, da razveselim ženo. In ne mine ura, že jo mahava obe čedno opravljena proti razstavi. Društvo "Kanon" je razobesilo toliko bogata, da je moja žena koj ib vhodu vzkliknila: "Joj, kako so produktivni!"

Jaz pa sem molče sledil, ker sem plačal za katalog celega kovača. A kaj sem hotel? Brez kataloga bi se težko kretal med kanoni.

"Kar od kraja začiniva?" de moja žena in se ustavila pri prvi sliki.

Slika je predstavljala žensko glamo v profilu, čeravno je bilo videti dvoje očes. Profil ima sicer še eno okno, a je drugo viselo v zraku.

"To je zato," mi pojasnila žena, "ker ti ni pravo okno, ampak le dnevno. Le kaj pomeni škorenj?"

Res zagledam škorenj. Velik, temen škorenj! Tako pod vratom je bil začetek škornja dol ob nogah pa konec.

"Morda pa slika ne predstavlja ženske, ampak vse skupaj le posebnejši škorenj," pravim.

"Kaj pa pravi katalog?" vpraša žena.

Pogledam in čitam: "Deklica". "No, vidiš!" me žena pouči. "Deklica je, pa ne škorenj!"

"No, da, deklica!" pripoznam pomoto in se zamislim: "Ali kaj pomeni škorenj? Gledam, bulim, stopim bliže, odstopim do druge stene, zamežim na eno oko, zamežim na drugo in se mi končno zasveti: "Že vem! To je deklica, ki je požrla škorenj!"

"Ah, tako, škorenj!" se zasmeje kanonar. "Veste, to je tako: Prišla mi je misel za "deklico", tako rekoč navdahnjenje. Kadar pride navdahnjenje, moram delati takoj, če ne mi zbeži. No, iščem platna, ni ga, vse že porabljen. Pa sežem po sliki tihotizitje — tihotizitje je bil škorenj med cvetkami. Škorenj pomeni brutalno silo, cvetke nedolžnost. No pa našlikam na to tihotizitje "Deklico". Cvetke je obraz zakril, obliku škornja pa je oštala. Tedaj morate gledati umotvor tako, da škornja ne videpite."

In je kanonar odjadrhal. Jaz in žena tudi.

KAKOR V SREDNJEM VEKU

V salu Medvidja, občina Oborovec v Dalmaciji, je bil te dni izvršen zločin, ki spominja na dogodek mračnega srednjega veka in inkvizicije. 27. oktobra se je oženil posestnik Nikola Pupovac z Ljubico Pupovac, hčerko Mile Pupovca.

Prvi mesec sta živel zadoljeno, nato je po odšla žena domov k roditeljem, češ, da je bolna. Po vasi so začeli govoriti, da sta se razšla, ker sta — začarana. Tudi Ljubica je bila prepričana, da je začarana in pogovorila je posestnika. Kojo Stakić in njegova ženo Stojo, naj ji pomagata odkrizati se moža, oziroma rešiti ga začaranja. Ljubica je izvabila moža na samoten kraj, češ, da ga bo rešila začaranja. V zasedi sta bila skrita Stakić in njegova žena. Vsi trije so nenadoma planili nad Nikolo, ga zvezali in zaklali. Ker ni bil takoj mrtev, so mu s sekiro razbil glavo ter ga pustili ležati v gorodu. Orožniki so čez teden dni izvedeli, da je Nikola brez sledu izginil. Začeli so poizvedovati za njim in ga končno našli umorjenega. Ljubica in zakonca Stakić so bili aretrirani in izročeni sodišču.

"Morda", pristane moja žena. "Le škoda, da ne more zavidiati mojih, ki te že vse leto prosim zanje!"

Prešlišim zbadanje in nadaljujem:

"Ali pa je slika samo reklama za kako posebno sorto škornjev!"

"Če bi bila reklama, bi nosil škorenj ime firme, ugovarja ona.

Utihneva, kajti okrog naje se zbirajo ljudje. Pristopi mladič in de:

"Polomja!" Prirfota modna dama in zdrilne: "Ah!" Midva pa se umakneva do stolov, sedeva in še boljvila v sliko, da bi jo razumela.

Tu mi šepne žena na uho:

— Tu mi je zvezek.

Postal je že dobel zvezek. Nekega dne je pričela zopet citati, kar je napisala.

Na dan, ko ji bo zopet zrl v oči, bo sežgal knjigo.

Samotne izprehode je zopet obnovila.

Holandski pes je bil njen verni sremjevalec.

Na enem njenih izprehodov jo je konečno srečala sreča. Mož, ki je hodil hitrik korakov, je zrl v tihu vodo, ko je pes zaenkrat zaljal.

— Regine!

— Ditrih!

Skozi tih vodovje je šlo kot šumenje. Ali se ni združil ves blesk nebes v očeh obeh, ki sta se zopet združila v ljubezni?

— Ali si zopet doma?

— Da, nikdar več ne odidem.

— Ali me imas prav tako rad kot nekaj?

— Dosti, dosti raje. Z vsako solzo, katero sem preil, je rasla moja ljubezen.

— In jas sem doživelha čas, ko sem prosila Boga, naj postanem sib nezvesta, da bi lahko pozabila tebe.

— Ker si hotela ostati zvesta očetu svojega otroka.

— Bilo je slabo, in vse lepo in dobro v meni je postal greh.

Regina je nacionila svojo glavo na njegova prsa ter nadaljevala:

— Ditrih, molila sem, naj mi ne podari fant!

— Kar si storila, si napravila iz ljubezni do mene, kajti ti si me hotel videti kot gospodarja Velikega Ellerna!

— Da in iz tvoje roke hočem sprejeti vse! Niti svoje skromne domačije nisem hotelia sprejeti! Sedaj pa pozabiva vse, kar naju ločuje, Ditrih!

(Dalje prihodnjih.)

Prepričajte se!

— In jas sem doživelha čas, ko sem prosila Boga, naj postanem sib nezvesta, da bi lahko pozabila